

AN TREOIR FÉINCHINNTIÚCHÁIN

CÁ HÁIT IN AE AR FÉIDIR LEAT
AN MÉID ATÁ Á LORG AGAT A FHÁIL
MAIDIR LE GINMHILLEADH, FRITHGHINIÚINT,
MÁTHAIRIONADAÍOCHT, UCHTÁIL AGUS
INSEAMHNÚ SAORGA?

MORITZ KÖRNER

BROLLACH

D'ainneoin go bhfuil an Eoraip ina ceannaire ar an ngluaiseacht dhomhanda i dtreo léirscaoileadh ar chearta atáirgthe le breis is 60 bliain anuas, ní ráthaítear rochtain ar ghinmhilleadh sábháilte agus dleathach, frithghiniúint, máthairionadaíocht, toirchiú in vitro agus deonú uibheacha fós i ngach Ballstát den Aontas Eorpach. Cé go nglacann Ballstáit áirithe cur chuige an-scaoilte ó thaobh a gcuid beartas de, leanann Ballstáit eile de dhlíthe díana a choinneáil a bhfuil cuma as dáta orthu le hais dlíthe eile.

Ba cheart go mbeadh an ceart ag gach duine san Aontas Eorpach a gcuid roghanna atáirgthe féin a dhéanamh, gan beann ar a n-áit chónaithe, a n-inscne nó a ngnéaschlaonadh. Ar an drochuair, áfach, níl a leithéid is 'caighdeán Eorpach' ann maidir le cearta atáirgthe. Braitheann an méid ar féidir nó nach féidir le daoine cinní a dhéanamh maidir lena gcearta atáirgthe fós ar a n-áit chónaithe. Ag an am céanna, mar shaoránaigh AE, tá an ceart ag gach saoránach de na Ballstáit den Aontas Eorpach gluaiseacht faoi shaoirse laistigh den Aontas Eorpach agus dul isteach agus cónaí i dtír ar bith den Aontas.

Is é an aidhm atá ag an lámhleabhar praiticiúil seo, mar sin, ná gach duine a bhfuil constaicí rompu maidir lena bhféinchinntiúchán laistigh de AE a chur ar an eolas faoina gcearta i dtaca le ginmhilleadh, frithghiniúint, máthairionadaíocht, uchtáil agus inseamhnú saorga sna 27 mBallstát uile.

Moritz Körner, Feisire de Pharlaimint na hEorpa

CÁ HÁIT IN AE AR FÉIDIR LEAT
AN MÉID ATÁ Á LORG AGAT A FHÁIL
MAIDIR LE **GINMHILLEADH, FRITHGHINIÚINT,
MÁTHAIRIONADAÍOCHT, UCHTÁIL AGUS
INSEAMHNÚ SAORGA?**

CLÁR ÁBHAR

I.	GINMHILLEADH	6
II.	FRITHGHINIÚINT	8
III.	INSEAMHNÚ SAORGA	10
IV.	MÁTHAIRIONADAÍOCHT	12
V.	UCHTÁIL	13
	TEAGMHÁLACHA	14

I. GINMHILLEADH

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir ginmhilleadh a fháil go ginearálta GAN é a bheith riachtanach cúiseanna a shonrú?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL tréimhsí feithimh éigeantacha iontu le haghaidh ginmhilleadh ar iarraidh (am éigeantach nach mór dul in éag idir an dáta a n-iarrtar an ginmhilleadh ar dtús agus an dáta a dtarlaíonn sé)?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL ceanglas ar dhaoine iontu dul faoi chomhairleoireacht éigeantach nó faisnéis éigeantach a fháil ó dhochtúir roimh ghinmhilleadh a fháil?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir ginmhilleadh ar iarraidh a thabhairt i gcrích tar éis an 16ú seachtain de thoircheas?

- an Ísiltír (suas go dtí 22 sheachtain)
- an tSualainn (suas go dtí 18 seachtain)

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir ginmhilleadh a thabhairt i gcrích i ndiaidh don teorainn ama dul in éag, le haghaidh cúiseanna socheacnamaíocha (amhail aois, stádas pósta nó staid airgeadais)?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach ina bhfuil piollaí ginmhille ar fáil?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL sé riachtanach iontu réamhúdarú a fháil ó thuismitheoir, ó chaomhnóir, ó dhochtúir nó ó oifigeach eile sular féidir le mná faoi bhun 18 mbliana d'aois rochtain a fháil ar chúram ginmhille?

- an tSualainn
- an Ostair

II. FRITHGHINIÚINT

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach ina bhfuil piollaí breithrialaithe agus paistí hormóin ar fáil GAN oideas?

 an Ostair	 an Eastóin	 an Iodáil	 an Phortaingéil
 an Bheilg	 an Fhionlainn	 an Laitvia	 an Rómáin
 an Bhulgáir	 an Fhrainc	 an Liotuáin	 Slovaquie
 an Chróit	 an Ghearmáin	 an Lucsamburg	 an tSlóivéin
 an Chipír	 an Ghréig	 Málta	 an Spáinn
 an tSeicia	 an Ungáir	 an Ísiltír	 an tSualainn
 an Danmhairg	 Éire	 an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach ina bhfuil cornaí breithrialaithe ar fáil GAN oideas?

 an Ostair	 an Eastóin	 an Iodáil	 an Phortaingéil
 an Bheilg	 an Fhionlainn	 an Laitvia	 an Rómáin
 an Bhulgáir	 an Fhrainc	 an Liotuáin	 Slovaquie
 an Chróit	 an Ghearmáin	 an Lucsamburg	 an tSlóivéin
 an Chipír	 an Ghréig	 Málta	 an Spáinn
 an tSeicia	 an Ungáir	 an Ísiltír	 an tSualainn
 an Danmhairg	 Éire	 an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach ina bhfuil frithghiniúnaigh éigeandála ('Piolla na Maidine dár gCionn') ar fáil GAN oideas?

 an Ostair	 an Eastóin	 an Iodáil	 an Phortaingéil
 an Bheilg	 an Fhionlainn	 an Laitvia	 an Rómáin
 an Bhulgáir	 an Fhrainc	 an Liotuáin	 Slovaquie
 an Chróit	 an Ghearmáin	 an Lucsamburg	 an tSlóivéin
 an Chipír	 an Ghréig	 Málta	 an Spáinn
 an tSeicia	 an Ungáir	 an Ísiltír	 an tSualainn
 an Danmhairg	 Éire	 an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL sé riachtanach iontu réamhúdarú a fháil ó thuismitheoir nó ó chaomhnóir do mhná idir 16 agus 18 mbliana d’aois chun rochtain a fháil ar fhrithghiniúnaigh?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL aois íosta iontu chun rochtain a fháil ar fhrithghiniúint?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

III. INSEAMHNÚ SAORGA

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL ceanglais speisialta iontu chun rochtain a fháil ar inseamhnú saorga?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir le daoine singile rochtain a fháil ar inseamhnú saorga?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach ina bhfuil inseamhnú saorga ar fáil tar éis do dhuine 45 bliana d'aois a bhaint amach (agus suas go dtí cén aois)?

an Ostair (45)	an Eastóin (50)	an Iodáil (46)	an Phortaingéil (50)
an Bheilg (47)	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin (48)
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie (50)
an Chróit (48)	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir (50)	an Ghréig (50)	Málta (48)	an Spáinn
an tSeicia (49)	an Ungáir (49)	an Ísiltír (49)	an tSualainn
an Danmhairg (45)	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL ceanglais speisialta iontu do mhná ar mian leo a n-uibheacha a reo (e.g. réamhúdarú nó riachtanas leighis)?

 an Ostair	 an Eastóin	 an Iodáil	 an Phortaingéil
 an Bheilg	 an Fhionlainn	 an Laitvia	 an Rómáin
 an Bhulgáir	 an Fhrainc	 an Liotuáin	 Slovaquie
 an Chróit	 an Ghearmáin	 an Lucsamburg	 an tSlóivéin
 an Chipir	 an Ghréig	 Málta	 an Spáinn
 an tSeicia	 an Ungáir	 an Ísiltír	 an tSualainn
 an Danmhairg	 Éire	 an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir deonú ubháin a thabhairt i gcrích go ginearálta?

 an Ostair	 an Eastóin	 an Iodáil	 an Phortaingéil
 an Bheilg	 an Fhionlainn	 an Laitvia	 an Rómáin
 an Bhulgáir	 an Fhrainc	 an Liotuáin	 Slovaquie
 an Chróit	 an Ghearmáin	 an Lucsamburg	 an tSlóivéin
 an Chipir	 an Ghréig	 Málta	 an Spáinn
 an tSeicia	 an Ungáir	 an Ísiltír	 an tSualainn
 an Danmhairg	 Éire	 an Pholainn	

IV. MÁTHAIRIONADAÍOCHT

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir máthairionadaíocht chun críche altrúchais a thabhairt i gcóir?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir le daoine singile rochtain a fháil ar mháthairionadaíocht chun críche altrúchais?

an Ostair	an Eastóin	an Iodáil	an Phortaingéil
an Bheilg	an Fhionlainn	an Laitvia	an Rómáin
an Bhulgáir	an Fhrainc	an Liotuáin	Slovaquie
an Chróit	an Ghearmáin	an Lucsamburg	an tSlóivéin
an Chipir	an Ghréig	Málta	an Spáinn
an tSeicia	an Ungáir	an Ísiltír	an tSualainn
an Danmhairg	Éire	an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach ina bhfuil máthairionadaíocht tráchtála ar fáil?

Ní cheadaítear máthairionadaíocht tráchtála in aon tír san Aontas Eorpach. Ar mhór-roinn na hEorpa, is féidir máthairionadaíocht tráchtála a thabhairt i gcóir sna tíortha seo a leanas:

an Bhealarúis	an Rúis	an Úcráin

V. UCHTÁIL

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach NACH bhFUIL uasaois iontu chun leanaí a uchtáil?

 an Ostair	 an Eastóin	 an Iodáil	 an Phortaingéil
 an Bheilg	 an Fhionlainn	 an Laitvia	 an Rómáin
 an Bhulgáir	 an Fhrainc	 an Liotuáin	 Slovaquie
 an Chróit	 an Ghearmáin	 an Lucsamburg	 an tSlóivéin
 an Chipir	 an Ghréig	 Málta	 an Spáinn
 an tSeicia	 an Ungáir	 an Ísiltír	 an tSualainn
 an Danmhairg	 Éire	 an Pholainn	

Cad iad na tíortha san Aontas Eorpach inar féidir le lánúineacha comhghnéis leanaí a uchtáil GO COMHPHÁIRTEACH?

 an Ostair	 an Eastóin	 an Iodáil	 an Phortaingéil
 an Bheilg	 an Fhionlainn	 an Laitvia	 an Rómáin
 an Bhulgáir	 an Fhrainc	 an Liotuáin	 Slovaquie
 an Chróit	 an Ghearmáin	 an Lucsamburg	 an tSlóivéin
 an Chipir	 an Ghréig	 Málta	 an Spáinn
 an tSeicia	 an Ungáir	 an Ísiltír	 an tSualainn
 an Danmhairg	 Éire	 an Pholainn	

TEAGMHÁLACHA

 an Ostair	Österreichische Gesellschaft für Familienplanung	oegf.at
 an Bheilg	The Fédération Francophone Belge pour le Planning Familial et l'Education Sexuelle	planningfamilial.net
 an Bhulgáir	The Bulgarian Family Planning and Sexual Health Association	safesex.bg
 an Chróit	Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje	cesi.hr
 an Chipir	The an Chipir Family Planning Association	familyplaning.org.cy
 an tSeicia	Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu	planovanirodiny.cz
 an Danmhairg	Sex & Samfund	sexogsamfund.dk
 an Eastóin	Eesti Seksuaaltervise Liit	seksuaaltervis.ee
 an Fhionlainn	Väestöliitto	vaestoliitto.fi
 an Fhrainc	Mouvement Français pour la Planning Familial	planning-familial.org
 an Ghearmáin	Pro Familia	profamilia.de
 an Ghréig	Prosexo.gr	prosexo.gr
 an Ungáir	Patent	patent.org.hu
 Éire	The Irish Family Planning Association	ifpa.ie
 an Iodáil	La Vita di Donna	vitadidonna.it
 an Laitvia	The an Laitvian Association for Family Planning & Sexual Health	papardeszieds.lv
 an Liotuáin	The Family Planning and Sexual Health Association of an Liotuáin	tavogyvenimas.lt
 an Lucsamburg	Planning familial	pfl.lu
 Málta	Sexual Health Málta	sexualhealth.gov.mt
 an Ísiltír	Rutgers	rutgers.nl
 an Pholainn	Federation for Women and Family Planning	federa.org.pl
 an Phortaingéil	Associação Para o Planeamento da Família	apf.pt
 an Rómáin	Societatea de Educatie Contraceptiva si Sexuala	secs.ro
 Slovaquie	Spoločnosť pre plánované rodičovstvo	rodicovstvo.sk
 an tSlóivéin	Ženski lobi Slovenije	zenskilobi.si
 an Spáinn	The Federación de Planificación Familiar de España	fpfe.org
 an tSualainn	Riksförbundet För Sexuell Upplysning	rfu.se

AN TREOIR FÉINCHINNTIÚCHÁIN

Moritz Körner

Gach ceart ar cosaint.

An chéad eagrán (2022)

Cóipcheart: Moritz Körner.

Táirgeadh: Lennart Nientit, Natalie Wüstneck, Martin Bangard

Coincheap: Marton Kovacs

Dearadh: Mike Nonnenbroich

Tá na sonraí agus an fhaisnéis atá tiomsaithe sa treoir seo bunaithe ar thaighde arna sholáthar ag Seirbhís Taighde Pharlaimint na hEorpa. In ainneoin go bhfuil seiceáil chúramach déanta ar an ábhar, ní ghlacann Moritz Körner aon fhreagracht as cruinneas ná iomláine na faisnéise a thíolactar.

Teagmháil:

Moritz Körner, Feisire de Pharlaimint na hEorpa

Parlaimint na hEorpa, Rue Wiertz 60, 1047, an Bhruiséil, an Bheilg

Aistrithe ón mBéarla ag seirbhís aistriúcháin Pharlaimint na hEorpa.

Facebook

LinkedIn

Twitter

Instagram

Moritz Körner

Moritz Körner

@moritzkoerner

@moritz_koerner

